

Mateusz Fesz

Implementacja wielowarstowej sieci neuronowej oraz algorytmu wstecznej propagacji błędu z adaptacyjnym współczynnikiem uczenia. Badanie wpływu metaparametrów sieci na efektywność uczenia

Praca projektowa z modułu "Sztuczna inteligencja"

Spis treści

1.	Opi	s proje	ektu	5	
	1.1.	Cel pr	ojektu	5	
	1.2.	Opis i	przygotowanie wykorzystanych danych $\ \ldots \ \ldots \ \ldots \ \ldots$	5	
2.	Zagadnienia teoretyczne związane z wykorzystaną siecią neuronową				
	oraz	algor	ytmem uczenia	7	
	2.1.	Model	neuronu	7	
	2.2.	Sieć ne	euronowa wielowarstwowa	7	
	2.3.	Proces	s uczenia sieci z wykorzystaniem metody gradientowej	7	
		2.3.1.	Ogólny algorytm gradientowy	7	
		2.3.2.	Metoda stochastycznego spadku gradientu	7	
3.	Wst	ęp/wp	prowadzenie	7	
4.	Tek	st zasa	ndniczy – I	8	
	4.1.	Forma	towanie rozdziałów i podrozdziałów	8	
5. Tekst zasadniczy – II				9	
	5.1.	Forma	towanie tekstu. Należy pamiętać, że na końcu tytułu rozdziału,		
		podroz	zdziału i zakresu nie umieszcza się kropki	9	
		5.1.1.	Marginesy i akapity	9	
		5.1.2.	Zalecenia co do sposobu pisania jednostek i symboli wielkości		
			fizycznych	10	
		5.1.3.	Rysunki i tabele	12	
		5.1.4.	Wzory matematyczne	13	
		5.1.5.	Listingi programów	15	
		5.1.6.	Numerowanie i punktowanie	15	
	5.2.	Wykaz	z literatury	16	
	5.3.	Wydru	ık pracy	16	
6.	Pod	sumov	vanie i wnioski końcowe	18	
Za	łącz	niki .		19	
т :	torat	1110		20	

1. Opis projektu

1.1. Cel projektu

Celem projektu jest realizacja uniwersalnej sieci neuronowej wielowarstwowej oraz zbadanie wpływu metaparametrów sieci na przebieg i efektywność procesu uczenia. Metaparametry poddane badaniom to:

- S1 liczba neuronów w pierwszej warstwie sieci
- S2 liczba neuronów w drugiej warstwie sieci
- lr współczynnik uczenia sieci
- er współczynnik maksymalnego dopuszczalnego przyrostu błędu, oznaczany również jako MAX_PERF_INC
- l $r_{\rm dec}$ modyfikator współczynnika uczenia w przypadku przekroczeniu maksymalnego dopuszczalnego przyrostu błędu
- lr_{inc} modyfikator współczynnika uczenia w przypadku spadku błędu

1.2. Opis i przygotowanie wykorzystanych danych

W celu przeprowadzenia badań, wykorzystany został zbiór danych dostępny pod adresem: https://archive.ics.uci.edu/ml/datasets/zoo. Składa się na niego 101 rekordów opisanych 18 parametrami. Opisują one następujące cechy zwierzęcia:

- animal name wartość tekstowa, stanowiąca nazwę zwierzęcia. Nieuwzględniana w procesie uczenia
- 2) hair wartość logiczna, określająca występowanie owłosienia na ciele zwierzęcia
- 3) feathers, wartość logiczna, stwierdzająca występowanie piór na ciele zwierzęcia
- 4) eggs wartość logiczna, niosąca informację o składaniu przez zwierzę jaj
- 5) milk wartość logiczna, określająca zdolność zwierzęcia do wytwarzania mleka
- 6) airborne wartość logiczna, stwierdzająca zdolność zwierzęcia do lotu

- 7) aquatic wartość logiczna, niosąca informację o zdolności zwierzęcia do funkcjonowania w środowisku wodnym
- 8) predator wartość logiczna, informująca czy zwierzę jest drapieżnikiem
- 9) toothed wartość logiczna, określająca występowanie uzębienia u zwierzęcia
- 10) backbone wartość logiczna, stwierdzająca występowanie kręgosłupa
- 11) breathes wartość logiczna, niosąca informację o sposobie oddychania zwierzęcia
- 12) venomous wartość logiczna, określająca czy zwierzę jest jadowite
- 13) fins wartość loiczna, stwierdzająca występowanie płetw
- 14) legs wartość liczbowa, informująca o liczbie nóg danego zwierzęcia
- 15) tail wartość logiczna, niosąca informację o występowaniu ogona
- 16) domestic wartość logiczna, określająca czy zwierzę jest uznawane za domowe
- 17) catsize wartość logiczna, stwierdzająa czy zwierzę jest porównywalne rozmiarem, bądź większe od kota
- 18) type wartość liczbowa, określająca przynależność zwierzęcia do jednej z siedmiu klas

W procesie uczenia należy dokonać dopasowania zwierzęcia do odpowiedniej klasy. Jako parametry przyjmuje się kolumny 2-17. Kolumna 18 zawiera oczekiwaną wartość klasyfikacji. Kolumna pierwsza nie jest wykorzystywana w procesie uczenia, gdyż nie opisuje ona fizycznej cechy zwierzęcia, a jedynie jego nazwę.

Przed przystąpieniem do procesu uczenia, przeprowadzono normalizację danych wejściowych. Wymagała jej jedynie kolumna "legs" przyjmująca wartości numeryczne z zakresu [0;8]. Numer klasy stanowiący jedyną daną wyjściową został natomiast przekształcony do postaci siedmio-elementowego wektora, zawierającego wartość 1 na pozycji odpowiadającej danej klasie oraz wartości 0 na pozostałych pozycjach. W ostatnim kroku, dokonano podziału danych na zbiór uczący oraz zbiór walidacyjny. W tym celu przydzielono 25% rekordów należących do danej klasy do zbioru walidacyjnego, zaś pozostałą część do zbioru uczącego.

2. Zagadnienia teoretyczne związane z wykorzystaną siecią neuronową oraz algorytmem uczenia

2.1. Model neuronu

- 2.2. Sieć neuronowa wielowarstwowa
- 2.3. Proces uczenia sieci z wykorzystaniem metody gradientowej
- 2.3.1. Ogólny algorytm gradientowy
- 2.3.2. Metoda stochastycznego spadku gradientu

3. Wstęp/wprowadzenie

1 ÷ 5 stron charakterystyka problematyki w świetle aktualnego stanu wiedzy i techniki, ze wskazaniem na zagadnienia istotne z punktu widzenia realizowanej pracy. Na trzeciej stronie można zamieścić podziękowania dla osób, które przyczyniły się do powstania pracy dyplomowej. Na kolejnej stronie nieparzystej rozpoczyna się spis treści. Po spisie treści zalecane jest umieszczenie wykazu użytych symboli, oznaczeń i akronimów. Od tego miejsca rozpoczyna się numeracja rozdziałów. Na następnej stronie umieszcza się wprowadzenie do pracy (scharakteryzowanie problematyki pracy, uzasadnienie wyboru tematyki) oraz przedstawia: cel i/lub tezę pracy, zakres pracy, przyjęte założenia itp. Ostatni akapit wstępu musi zawierać zwięzłe sformułowanie celu i zakresu pracy.

Uwaga:

Jeżeli decydujesz się wykorzystywać L^ATEX'a, ignoruj ogólny dokument dotyczący formatowania pracy dyplomowej na WEiI - jest przeznaczony dla użytkowników innych edytorów tekstu. Korzystaj z załączonego arkusza stylu, stosuj formatowanie znaczeniowe (nie wymuszaj formatowania), a wynikowa praca będzie zgodna z wymaganiami. Zachęcamy do używania L^ATEX'a, czas poświęcony na jego przyswojenie, zwróci się z nawiązką nawet w trakcie tworzenia pracy dyplomowej.

Niniejszy tekst, wykorzystujący styl weiiszablon.sty zawiera informacje o formatowaniu, wielkości czcionek, wyrównania..., ale uwaga, sama treść nie jest istotna (np. opis wielkości czcionek), formatowanie wykona się automatycznie, tu te zapisy są tylko po to, aby dostarczyć dokument zawierający jak najwięcej przykładów użycia LATFX'a.

4. Tekst zasadniczy – I

 $\rm Do~20\%$ objętości pracy. W zależności od charakteru pracy ten rozdział powinien zawierać:

- a) opis tematyki zagadnienia aktualny stan zagadnienia,
- b) metody i rozwiązania,
- c) dyskusja i krytyczna ocena stanu aktualnego,
- d) podsumowanie stanu wiedzy, techniki literaturowe itp.

4.1. Formatowanie rozdziałów i podrozdziałów

Rozdziały zaczynają się u góry nowej strony (parzystej lub nieparzystej). Podrozdziały i zakresy mogą zaczynać się w dowolnym miejscu strony. Przy końcu pracy zamieszcza się podsumowanie i wnioski. Ostatni akapit podsumowania musi zawierać wyszczególnienie własnej pracy Autora i zaczynać się od sformułowania: "Autor za własny wkład pracy uważa:". W tym miejscu kończy się numeracja rozdziałów.

Ewentualne listingi programów, instrukcje obsługi stanowisk lub inne tego rodzaju materiały zaleca się zamieścić w formie dodatków. Kolejno zamieszcza się: wykaz literatury, spis rysunków/tabel oraz streszczenie (zgodne ze "Wzorem streszczenia"). Wykaz literatury rozpoczyna od strony nieparzystej.

Opisując własne dokonania, stosuje się formę bezosobową w czasie przeszłym np. celem pracy było zaprojektowanie..., zakres pracy obejmował wyznaczenie..., w ramach pracy wykonano model...itp.

5. Tekst zasadniczy – II

Ponad 50% objętości pracy – część autorska:

- a) założenia dane,
- b) opis zastosowanej metody rozwiązania lub analizy,
- c) opis proponowanego rozwiązania, wyniki analizy teoretycznej, obliczenia, projekt konstrukcyjny, procesowy, technologiczny,
- d) wyniki badań analitycznych, symulacyjnych lub eksperymentalnych itp.

Przy stosowaniu podziału na rozdziały i podrozdziały zaleca się unikać podziału więcej niż trzystopniowego. Podział tekstu, szczególnie na rozdziały główne, wynikać powinien z zakresu i charakterystyki realizowanej pracy.

5.1. Formatowanie tekstu. Należy pamiętać, że na końcu tytułu rozdziału, podrozdziału i zakresu nie umieszcza się kropki

5.1.1. Marginesy i akapity

Marginesy deklaruje się jako "lustrzane" i ustawia na 2 cm, na oprawę 1,5 cm. Nagłówek i stopka 1,25 cm. Tekst podstawowy akapitu: czcionka szeryfowa, styl Times (Times New Roman, Liberation Serif itp.), rozmiar 12 punktów, interlinia 1,5 wiersza. Akapit wyjustowany, wcięcie pierwszego wiersza 1,25 cm.

Na końcu każdego akapitu, którego tekst zaczerpnięto z literatury, musi znajdować się odnośnik do właściwej pozycji w wykazie literatury. W pracy nie stosuje się odnośników w formie przypisów. Liczby w nawiasie kwadratowym oznaczają kolejny numer pozycji w wykazie, np. [1] lub [1, 4, 7] lub [1, 6-8] itp.

Cytaty (dosłowne przytoczenie obcego tekstu w pracy) pisze się czcionką pochyłą (kursywą) i ujmuje w cudzysłów. Przykład: "Współpracując z jednostkami gospodarczymi działającymi w kraju, kształci wysokokwalifikowaną kadrę inżynierów".

Fragmenty kodów programów pisze się czcionką o stałej szerokości, styl Courier (Courier New, Liberation Mono itp.) o rozmiarze 10 punktów.

5.1.2. Zalecenia co do sposobu pisania jednostek i symboli wielkości fizycznych

Poniższy podrozdział opracowano na podstawie [5]. W trakcie pisania pracy należy zwracać uwagę na sposób oznaczania jednostek i symboli wielkości fizycznych. Przy zapisywaniu jednostek i symboli wielkości fizycznych można wyróżnić zapis w postaci kursywy (pismo pochyłe) oraz antykwy (pismo proste).

1) Kursywę należy stosować w następujących przypadkach:

- symboli wielkości fizycznych niezależnie od tego czy jest to litera alfabetu greckiego (np. przenikalność magnetyczna μ) czy też łacińskiego (np. rezystancja R). Należy przestrzegać tej zasady niezależnie od miejsca, w którym pojawia się symbol tj. tekst, wzory matematyczne, rysunki, tabele,
- ogólny symbol zapisu funkcji czyli np. f, a nie f. Nie dotyczy to jednak zapisu konkretnych funkcji np. $\cos \omega t$ a nie $\cos \omega t$,
- macierze, wektory, których elementami są wielkości fizyczne należy zapisywać dodatkowo czcionką półgrubą (bold) np. $\pmb{R} = \begin{bmatrix} R_{11} & R_{12} \\ R_{21} & R_{22} \end{bmatrix}$, $\pmb{U} = \begin{bmatrix} U_1 \\ U_2 \end{bmatrix}$,
- wskaźnik dolny, górny, prawo- i lewostronny, ale tylko gdy odnosi się do konkretnej wielkości fizycznej, czyli np. składowa x-owa indukcji magnetycznej B_x , a nie B_x ,
- wskaźniki górne i dolne oznaczające dowolną liczbę np. R_j , I^k , ale nie R_1 , I^2 .

2) Antykwę należy stosować w następujących sytuacjach:

- wszystkie cyfry,
- symbole konkretnych funkcji np. tg ωt , a nie $tg\omega t$,
- operatory operacji matematycznych np. pochodne zwyczajne $\frac{dx}{dt}$, a nie $\frac{dx}{dt}$
- symbole liczb o konkretnej wartości np. przenikalność elektryczna próżni $\varepsilon_0 = 8,8542\cdot 10^{-12}~{\rm F\cdot m^{-1}},~{\rm a~nie}~\varepsilon_0 = 8,8542\cdot 10^{-12}~{\rm F\cdot m^{-1}},$

- indeksy, jeżeli odnoszą się do: obiektów (fizycznych, geometrycznych), czyli, np. natężenie pola elektrycznego w punkcie A to $E_{\rm A}$, a nie $E_{\rm A}$, zjawisk lub stanów fizycznych, np. moment obciążenia to $T_{\rm L}$, a nie $T_{\rm L}$, do nazwisk czy też oznaczeń pierwiastków, np. straty w miedzi to $P_{\rm Cu}$ a nie $P_{\rm Cu}$, do charakteru wielkości symbolizowanej przez literę źródłową, np. wartość maksymalna siły to $F_{\rm max}$, a nie $F_{\rm max}$, oznaczeń jednostek miary np. M Ω , a nie $M\Omega$.
- 3) W przypadku jednostek miar (które zawsze należy pisać antykwą) zapisując konkretną wartość liczbą należy podać jej wartość i jednostkę z zachowaniem następujących zasad:
  - zapisując wartość liczbową wielkości fizycznej po spacji należy podać jej jednostkę, ale nie nazwę jednostki np. 10A, ale nie 10 amper czy też 10 amperów,
  - zapisując wartość liczbową słownie należy w tej konwencji podać też jednostkę np. dziesięć omów, ale nie dziesięć Ω
  - do oznaczeń jednostek nie wolno dopisywać indeksów, np. moc wyjściowa silnika wynosi $P=100~{\rm kW_{out}}.$ W takim przypadku należy zapisać $P_{\rm out}=100~{\rm kW},$
  - jednostek nie należy umieszczać w nawiasach kwadratowych, np. I=1 [A]. Odstępstwem od tej zasady mogą być tabele, nagłówki kolumn, opisy osi na wykresach oraz w sporadycznych sytuacjach we wzorach matematycznych (ale tylko wówczas, gdy zależność matematyczna nie wskazuje w jakiej jednostce wystąpi wartość liczbowa). Przykłady odstępstw zamieszczono w podrozdziale 5.1.3.
- 4) W trakcie zapisu symboli wielkości matematycznych można stosować również szereg znaków diakrytycznych, jak również należy przestrzegać następujących zaleceń:
  - wartości chwilowe podstawowych wielkości fizycznych używanych np. w elektrotechnice należy zapisać małymi literami, np. u, i, lub stosować zapis np. u(t), lub stosować indeks "t" przy wielkości, np. U_t ,
  - wartości skuteczne wielkości okresowych należy zapisać dużą literą np. U, I,

- wartości szczytowe funkcji zmiennej, amplitudę funkcji sinusoidalnej czasu należy zapisać jako np. $U_{\rm m}$,
- podkreślenie symboli reprezentujących wielkości fizyczne, których wartość liczbowa jest liczbą zespoloną, przy czym podkreślenie dotyczy tylko literki źródłowej np. Z_1 , a nie Z_1 ,
- kreska nad literą źródłową oznacza wartość średnią, np. $\overline{I}$ co jest równoważne $I_{\rm av}.$

5.1.3. Rysunki i tabele

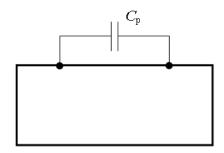
Tekst podstawowy w tabeli pisze się czcionką o rozmiarze 10 punktów, pojedyncza interlinia. Dane liczbowe – wyśrodkowane, dane tekstowe – wyrównane do lewej. Rysunki i tabele zamieszcza się wyśrodkowane na stronie, bez wcięcia pierwszego wiersza.

W akapicie poprzedzającym rysunek lub tabelę musi znajdować się krótki opis, czego dotyczy dany rysunek/tabela (odniesienie do rysunku/tabeli). Tytuły numeruje się zgodnie z kolejnością w danym rozdziale: numer_rozdziału.numer_tabeli/rysunku (np. rys. 2.1, tabela 3.5). W tytule rysunku/tabeli, zaczerpniętych z literatury, podaje się odnośnik do właściwej pozycji. Należy zadbać o to, aby opisy na rysunkach były czytelne (czcionka 8 punktów lub większa). Staraj się nie wymuszać numeracji, pozwól aby robił to za ciebie LATEX. Stosuj \label do znakowania obiektów, do których być może w tekście się będziesz odwoływał (rozdziały, rysunki, tabele, wzory, listingi ...). Odwołuj się do nich w tekście za pomocą funkcji \ref{NazwaObiektu}. Pamiętaj, że LATEX korzystając z polecenia latex nie odczytuje z plików .jpg, .png ich wielkości. Polecenie latex generuje plik DVI. Jeżeli chcesz go używać zgłosi stosowny błąd. Aby się go pozbyć zdefiniuj wielkość natywną pliku grafiki. Polecamy jednak używanie zamiast polecenia latex, polecenie pdflatex, wówczas problem nie wystąpi.

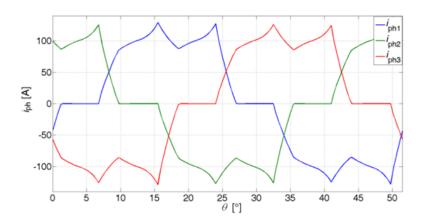
Przykład: [...] co umożliwia wyznaczenie wartości napięcia. Na rys. 5.1 przedstawiono schemat obwodu z równolegle dołączoną pojemnością C_p .

Przykład: [...] Na rysunku 5.2 pokazano przykładową zależność prądów pasmowych $i_{\rm ph}$ bezszczotkowego silnika prądu stałego z magnesami trwałymi w funkcji położenia wirnika θ .

Przykład: [...] oraz indukcyjności wzajemnej. W tabeli 5.1 przedsta-

Rysunek 5.1: Tytuł rysunku, rozmiar 11 pkt., pojedyncza interlinia, akapit wyśrodkowany, bez wcięcia pierwszego wiersza. Na końcu tytułu rysunku/tabeli nie stawia się kropki [8]

Rysunek 5.2: Tytuł rysunku, rozmiar 11 pkt., pojedyncza interlinia, akapit wyśrodkowany, bez wcięcia pierwszego wiersza. Na końcu tytułu rysunku/tabeli nie stawia się kropki [8]

wiono podstawowe parametry obwodu nieliniowego, zasilanego napięciem trójfazowym.

5.1.4. Wzory matematyczne

Zmienne we wzorach pisze się czcionką pochyłą (styl edytora równań "Matematyka") natomiast symbole, nie będące zmiennymi, czcionką prostą (styl "Tekst"). Rozmiary czcionek: normalny 12 punktów, indeks dolny/górny 9 pkt., indeks podrzędny 7 pkt., symbol 24 pkt., podsymbol 12 pkt. Separatorem dziesiętnym w liczbach jest przecinek, a nie kropka (dotyczy to również liczb pisanych w tekście akapitu). Poddaj się w tym zakresie LATEX'owi - pisz wzór, a poprawnie się utworzy.

Pod wzorem należy zamieścić objaśnienia użytych symboli (chyba, że znajdują

Tablica 5.1: Tytuł tabeli, rozmiar 11 pkt., pojedyncza interlinia, akapit wyrównany do lewej

U [V]	I [mA]	$R, [k\Omega]$	L [mH]	R/R_{20}
13,6	7,29	3,94	100	1,25

się w wykazie na początku pracy). Wzory umieszcza się wyśrodkowane i numeruje zgodnie z kolejnością w danym rozdziale: (numer_rozdziału.numer_wzoru). Numery wzorów wyrównuje się do prawego marginesu. W akapicie poprzedzającym wzór musi znajdować się krótki opis, czego dotyczy dany wzór i – jeżeli potrzeba – odwołanie do literatury.

Przykład: [...] wyznacza się, na podstawie wyrażenia (5.1). W nawiasach podano rozmiary czcionek używanych we wzorach

$$A(12) = \sum (24) m_{s(9)} N^{k_{p(7)}}$$
(5.1)

gdzie: m_s – masa próbki, N – natężenie oświetlenia, k_p – wykładnik potęgi ($k_p = 1, 3-2, 1$).

5.1.5. Listingi programów

W pracy dyplomowej możesz umieszczać fragmenty programów. Pamiętaj, aby umieszczać krótkie, tylko najważniejsze fragmenty kodów źródłowych. Zawsze je komentuj w treści pracy dyplomowej. Typowo w IATEX kody źródłowe umieszczane są w środowisku verbatim (\begin{verbatim}...\end{verbatim}). Obecnie instnieje jednak bardziej nowoczesne i bardziej funkcjonalne środowisko lstlisting (wymaga zainstalowanego w systemie pakietu listings). Zwróć uwagę, że możesz kolorować składnię automatycznie za pomocą parametru language. W niniejszym dokumencie przedstawiono dwa przykłady listingów, Listing 1 to przykład kodu źródłowego Matlaba, a poniżej Listing 2 dla Perl'a.

Listing 1: Listing programu Matlab

```
my $url = 'http://pei.prz.edu.pl';
use LWP::Simple;
my $content = get $url;
die "Couldn't get $url" unless defined $content;
print $content;
print "\n";
print "Length " + length($content)
```

Listing 2: Listing programu Perl

Z pewnością przeglądając źródło tego dokumentu zobaczysz, że kody źródłowe powinny mieć zdefiniowane parametry label, aby łatwo w tekście do nich się odwoływać. Numeracja linii jest w stylu domyślnie włączona (to przydatne, bo w treści pracy łatwo odwołać się dzięki temu do konkretnego wiersza w kodzie źródłowym), możesz je wyłączyć podając jako parametr numbers=none. Więcej szczegółów możesz odnaleźć w sekcji \lstset pliku arkusza styli.

5.1.6. Numerowanie i punktowanie

1) Pierwszy poziom (stosuje się numerowanie lub punktowanie). Formatowanie: akapit wyjustowany, wcięcie od lewej 0,75 cm, wysunięcie co 0,5 cm.

- 2) Znakiem numerowania jest liczba (z kropką lub nawiasem).
  - drugi poziom (stosuje się wyłącznie punktowanie). Formatowanie: akapit wyjustowany, wcięcie od lewej 1,25 cm, wysunięcie co 0,5 cm,
  - znakiem punktowania jest łącznik lub mała litera alfabetu (z nawiasem). Nie zaleca się stosowania kropek, strzałek itp.,
  - punktowane akapity rozpoczyna się minuskułą (małą literą), na końcu akapitu stawia się przecinek, ostatni punktowany akapit kończy się kropką.
- 3) Numerowane akapity rozpoczyna się majuskułą (wielką literą) i kończy kropką.
- 4) Należy zwrócić uwagę, aby nie rozdzielać numerowania/punktowania pomiędzy kolejnymi stronami tekstu.

5.2. Wykaz literatury

W wykazie literatury zamieszcza się wyłącznie pozycje, na które powołano się w pracy. Kolejność numerów w wykazie – zgodna z kolejnością pojawiania się danej pozycji w tekście.

Format akapitu: akapit wyjustowany, wysunięcie 0,75 cm. Prawidłowo opracowany wykaz został zaprezentowany w niniejszym dokumencie w odpowiednim rozdziale, oznaczonym jako "Literatura" (pozycja nr [1] to zasoby internetowe, [2] – książka, [3] – artykuł w czasopiśmie, [4] – karta katalogowa).

5.3. Wydruk pracy

Przed wydrukiem należy usunąć ewentualne błędy literowe i sprawdzić prawidłową interpunkcję. Przykładowo, łącznik zapisuje się za pomocą krótkiego minusa (np. badawczo-rozwojowy) natomiast myślnik – stosowany w zdaniach wtrąconych – zapisuje się za pomocą długiej pauzy. Dzielenie wyrazów według uznania Autora (można podzielić długie wyrazy, powodujące duże "rozstrzelenie" tekstu w poprzedzającym wierszu. Zaleca się usunięcie pojedynczych znaków na końcu wiersza oraz podwójnych spacji w tekście. Dla przedrostka "mikro" należy unikać stosowania litery "u" zamiast " μ ". Znak " μ " można otrzymać przytrzymując lewy Alt i wpisując na klawiaturze numerycznej 0181 (podobnie "stopień": Alt-0176). W celu uniknięcia "rozstrzelenia" liczb i ich jednostek zaleca się używanie "twardej" spacji pomiędzy

liczbą i jednostką. Należy sprawdzić, czy tytuły podrozdziałów/zakresów nie zostały jako pojedyncze wiersze na poprzedniej stronie oraz czy rysunki/tabele i ich tytuły nie zostały rozdzielone pomiędzy kolejnymi stronami.

Pracę drukuje się dwustronnie. Zaleca się wydruk w kolorze. Przed wydrukiem należy ponumerować strony (czcionka 10 pkt., dół strony, akapit wyśrodkowany). Strony tytułowej oraz strony z podziękowaniem nie numeruje się. Spis treści rozpoczyna się od strony numer 3 (lub 5, jeżeli zamieszczono podziękowania).

6. Podsumowanie i wnioski końcowe

 $1 \div 3$ stron merytorycznie podsumowanie najważniejszych elementów pracy oraz wnioski wynikające z osiągniętego celu pracy. Proponowane zalecenia i modyfikacje oraz rozwiązania będące wynikiem realizowanej pracy.

Ostatni akapit podsumowania musi zawierać wykaz własnej pracy dyplomanta i zaczynać się od sformułowania: "Autor za własny wkład pracy uważa: ...".

Załączniki

Według potrzeb zawarte i uporządkowane uzupełnienie pracy o dowolny materiał źródłowy (wydruk programu komputerowego, dokumentacja konstrukcyjno-technologiczna, konstrukcja modelu – makiety – urządzenia, instrukcja obsługi urządzenia lub stanowiska laboratoryjnego, zestawienie wyników pomiarów i obliczeń, informacyjne materiały katalogowe itp.).

Literatura

- [1] http://weii.portal.prz.edu.pl/pl/materialy-do-pobrania. Dostęp 5.01.2015.
- [2] Jakubczyk T., Klette A.: Pomiary w akustyce. WNT, Warszawa 1997.
- [3] Barski S.: Modele transmitancji. Elektronika praktyczna, nr 7/2011, str. 15-18.
- [4] Czujnik S200. Dokumentacja techniczno-ruchowa. Lumel, Zielona Góra, 2001.
- [5] Pawluk K.: Jak pisać teksty techniczne poprawnie, Wiadomości Elektrotechniczne, Nr 12, 2001, str. 513-515.

POLITECHNIKA RZESZOWSKA im. I. Łukasiewicza Wydział Elektrotechniki i Informatyki

Rzeszów, 2022

STRESZCZENIE PRACY DYPLOMOWEJ WPISZ-RODZAJ-PRACY

IMPLEMENTACJA WIELOWARSTOWEJ SIECI NEURONOWEJ ORAZ ALGORYTMU WSTECZNEJ PROPAGACJI BŁĘDU Z ADAPTACYJNYM WSPÓŁCZYNNIKIEM UCZENIA. BADANIE WPŁYWU METAPARAMETRÓW SIECI NA EFEKTYWNOŚĆ UCZENIA

Autor: Mateusz Fesz, nr albumu: EF-167788

Opiekun: (tytuł naukowy przed) Imię i nazwisko opiekuna (tytuł po)

Słowa kluczowe: (max. 5 słów kluczowych w 2 wierszach, oddzielanych przecinkami)

Treść streszczenia po polsku

RZESZOW UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Rzeszow, 2022

Faculty of Electrical and Computer Engineering

WPISZ-RODZAJ-PRACY THESIS ABSTRACT TEMAT PRACY PO ANGIELSKU

Author: Mateusz Fesz, nr albumu: EF-167788

Supervisor: (academic degree) Imię i nazwisko opiekuna

Key words: (max. 5 słów kluczowych w 2 wierszach, oddzielanych przecinkami)

Treść streszczenia po angielsku